

ВАЛИДНОСТ ИСПРАВА УНИВЕРЗИТЕТА СА ТЕРИТОРИЈЕ АП КОСОВА И МЕТОХИЈЕ

Исправе издате од стране универзитета са територије АП Косова и Метохије се могу користити на целој територији Републике Србије у циљу наставка школовања или запошљавања, уколико су признате на начин и у поступку предвиђеним прописима Републике Србије.

Из образложења:

"... Према утврђеном чињеничном стању, тужена школа је расписала конкурс, објављен у листу "Послови" од 07.12.2011. године, за попуну слободних радних места наставника за школску 2011/2012 годину са наставом на албанском језику, између осталог и за наставника разредне наставе са пуним радним временом на неодређено време у селу Муховац и за једног наставника за ликовну културу за 10 часова недељно или 10% радног времена на неодређено време у Муховцу и Брезници. Услови за ова два радна места су општи услови и најмање шести степен стручне спреме. Сагласност за расписивање конкурса дало је Министарство просвете и науке, школска управа Лесковац. Тужилац Гзим Сабедини положио је све предвиђене испите и стекао звање бачелор за сликарство код Приватног носиоца високог образовања – Универзитета АБ, а тужилац Илир Сабедини према уверењу Универзитетског колеџа "Гјилани" – Приватног носиоца високог образовања, има звање бачелор за едукацију. Одлуком директора тужене бр. 533 од 30.12.2011. године на радно место наставника ликовне културе примљен је Бегзад Џељиљи, са образложењем да једини испуњава услове конкурса, док тужилац Гзим Сабедини нема важећу диплому. Одлуком број 534 од 30.12.2011. године на радно место наставника разредне наставе примљена је Барбуче Кастрати, наставница разредне наставе, која има диплому о завршеној вишој педагошкој школи, издате од стране Универзитета у Приштини бр.1070 од 26.04.2006. године Одсек разредне наставе. Одлуком тужене бр.94 од 09.05.2012. године поништена је одлука бр.533 од 30.12.2011. године о избору кандидата Бегзад Џељиља, из разлога што на његовој дипломи Универзитета у Приштини пише да је издата од стране Републике Косово, а ставом другим одлуке је одлучено да конкурс буде поновљен, јер ни један од пријављених кандидата не испуњава услове конкурса.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су одбили као неоснован тужбени захтев тужилаца за поништај наведених одлука, оцењујући да тужиоци не испуњавају услове конкурса за наведена радна места, те немају ни активну легитимацију за побијање одлуке тужене о избору другог кандидата.

Разлози ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права нису основани.

Одредбом члана 120. став 2. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", број 72/2009), прописано је да у радни однос у

установи може да буде примљено лице под условима прописаном законом, ако има одговарајуће образовање.

Одредбом члана 95. став 1. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 76/2005 ... 97/2008), прописано је да лице које заврши основне академске студије стиче назив са знаком звања првог степена академских судија из одговарајуће области, док је ставом 9. исте одредбе прописано да је у међународном промету и у дипломи на енглеском језику, назив који је стекло лице из става 1. овог члана бачелор.

Закључком 05 бр.613-4455/2008 од 30.10.2008. године, Влада Републике Србије је заузела став да исправе Универзитета у Приштини, АП Косово и Метохија, издате на обрасцу и са печатом УМНИК-а за време функционисања привременог правног система успостављеног на основу Резолуције Савета безбедности Уједињених нација број 1244 треба признати као доказ о стеченом високом образовању које је у њима неведено.

Сагласно напред наведеном, а имајући у виду утврђено чињенично стање, правилан је закључак нижестепених судова да тужиоци поседују уверења носилаца високог образовања са територије Аутономне покрајине Косово и Метохија, које образовни систем Републике Србије не признаје. Врховни касациони суд је ценио наводе ревизије да је у међувремену донета Уредба о посебном начину признавања високошколских исправа и вредновања студијских програма Универзитета са територије Аутономне покрајине Косово и Метохија које не обављају делатност по прописима Републике Србије, којом је уређен поступак признавања високошколских исправа и вредновања студијских програма Универзитета са наведене територије, па налази да исти нису од утицаја. Наиме, у питању је Уредба објављена у "Службеном гласнику РС" бр.16/2012 од 07.03.2012. године, која није важила у време када је спорни конкурс расписан и донете оспорене одлуке тужене. Правне норме по правилу важе за будућност, а самом Уредбом није предвиђен изузетак од овог правила, односно њена ретроактивна примена. Осим тога, овом Уредбом уређује се посебан начин признавања високошколских исправа и вредновања студијских програма Универзитета са територије Аутономне покрајине Косово и Метохија који не обављају делатност по прописима Републике Србије, ради утврђивања права у погледу наставка образовања, односно у погледу запошљавања ималаца високошколских исправа са територије Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције 1244 Савета безбедности Уједињених Нација, што значи да након ступања на снагу наведене Уредбе, високошколске исправе на које се Уредба односи, нису аутоматски признате, већ морају проћи поступак признавања предвиђен овом Уредбом".

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев2 158/15 од 20.5.2015. године, утврђена на седници Грађанског одељења 27.6.2017. године)